

Dosarul nr. 3ra-528/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria împotriva Centrului Național pentru protecția Datelor cu caracter personal, persoane terțe Ursu Alexandru, Ursu Radu, Ursu Victor, Ursu Lucia, Stefanco Elena, Iepuraș Ludmila, Izvoreanu Ana, Canțar Ana și Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria și s-a menținut hotărârea din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 13 septembrie 2018, reclamantii Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la anularea deciziei nr. 159 din 20 august 2018 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, obligarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal să soluționeze cererea din 21 aprilie 2018 sub toate aspectele și întreprinderea măsurilor ce

se impun pentru stoparea imixtiunilor în viața privată și de familie prin instalarea și folosirea camerelor de supraveghere video.

În motivarea cererii au indicat că la 20 aprilie 2018, s-au adresat Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu o cerere privind constatarea și întreprinderea măsurilor ce se impun pentru stoparea imixtiunilor în viața privată și de familie prin instalarea și folosirea camerelor de supraveghere video de către vecinii Ursu Alexandru și Ursu Radu pe imobilele situate pe adresa: xxxxx, xx, xxxxx,xx (xxx) și întreprinderea de măsuri pentru protecția datelor cu caracter personal a membrilor familiilor reclamantilor.

Reclamanții invocă că prin decizia nr. 159 din 20 august 2018 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, s-a dispus constatarea neextinderii domeniului de acțiune a Legii privind protecția datelor cu caracter personal asupra prelucrării datelor cu caracter personal de către Ursu Alexandru și Ursu Radu prin intermediul sistemului de supraveghere video amplasat la adresa: mun. Chișinău, str. xxxx,xx și xxxxx,xx, în circumstanțele de fapt expuse în partea constatatoare a prezentei decizii.

Reclamanții consideră că decizia emisă de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal este ilegală și pasibilă de a fi anulată din următoarele considerente.

Au opinat că prin decizia contestată se încurajează în mod direct încălcarea drepturilor proprietarilor și locatarilor imobilului adiacent Ursu Nicolae și Ursu Silvia și a membrilor familiei lor (familiei feciorului Ursu Anatolie) la respectarea dreptului de vecinătate și a hotarelor, proprietății private și vieții private și de familie.

Prin urmare, Ursu Alexandru, căruia i s-a autentificat dreptul de proprietate asupra terenului din str. xxxxx,xx, nu a întreprins măsuri pentru stabilirea hotarelor în natură (pe loc), iar prin acțiunile sale continuă să creeze impedimente la instalarea hotarelor, construcția gardului și folosirea imobilului învecinat de către proprietarii legitimi.

Reclamanții susțin că lipsesc acordurile proprietarilor imobilelor de pe terenurile adiacente pentru amplasarea video pe casa și terenul învecinat de pe str. xxxxx,xx (14A) și de pe casa din xxxxx,xx. Terenul de pe str. xxxxx,xx până la moment nu este privatizat și este în proprietate municipală, contrar celor invocate în decizia nr. 159 din 20 august 2018 Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, precum că este în proprietatea lui Ursu Radu și Ursu Alexandru. Evident că, lipsește acordul (declarația) atât din partea proprietarului legitim - a Primăriei și a adiacenților - membrilor familiei lui Ursu Nicolae și Ursu Silvia, a căror proprietate se mărginește în mod direct pe o suprafață considerabilă cu casa din str. xxxxx,xx și imobilul din str. xxxxx,xx.

La emiterea deciziei, pârâtul a ignorat că Ursu Alexandru și Ursu Radu, la instalarea camerelor de supraveghere video, nu au întreprins nici o acțiune pentru a primi acordul reclamantilor la instalarea camerelor de supraveghere. Sunt persoane cointeresate în stocarea datelor cu caracter personal a reclamantilor.

Reclamanții susțin că nu a fost probată și demonstrată intenția vecinilor Ursu Radu și Ursu Alexandru de a solicita declarația de la proprietarii, titularii de drepturi ale proprietăților din str. xxxxx,xx, asupra cărora sunt îndreptate camerele video 24 din 24 ore, lipsesc careva adresări cu aviz poștal, iar refuzul urma a fi contestat în modul prevăzut de lege.

Au menționat că celelalte declarații de la vecinii din str. Cișmele, au tangență doar cu drumul principal din str. Cișmele, ei nu sunt adiacenții la str. xxxxx,xx și str. xxxxx,xx și nici la drumul de acces. Reclamanții notează că camerele video instalate pe casa din str. Cișmele,12, vizualizează și terenul public alăturat, care este trasat și servește ca drum de acces către proprietățile din str. xxxxx,xx și este folosit exclusiv de către membrii familiei lui Ursu Nicolae și Ursu Silvia, feciorul Ursu Anatolie cu familia sa și de fiica Ursu Ana-Maria.

La nenumăratele adresări de examinare la fața locului a cazului, chiar și la audiența la conducerea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, au primit refuz, motivația fiind volumul mare de lucru și că nu se practică așa ceva în mun. Chișinău.

În opinia lor, motivarea deciziei este contradictorie, bazată în exclusivitate pe dovezile lui Ursu Radu, care se presupune că întreprinde careva măsuri doar în luna iunie 2018 și acelea nefiind garantate ce ține de respectarea datelor cu caracter personal.

Reclamanții susțin că prin eschivarea de a constata, se încalcă principiul egalității tuturor în fața legii, se dă prioritate drepturilor unor indivizi în coraport cu alții.

Au decelat că au parte de o investigare insuficientă a cazului cu încălcarea normelor de investigare, fapt ce duce la stimularea în continuare a creării condițiilor favorabile pentru Ursu Alexandru și Ursu Radu să se folosească de camerele de supraveghere video, să stocheze informația necesară lor, să-i umilească, să atenteze la onoarea și demnitatea membrilor familiilor reclamanților.

Reclamanții au menționat că psihologic le este greu să fie sub „supravegere” și însăși prezența camerelor îi apasă și sunt nevoiți să suporte imixtiune în viața lor privată și de familie, deoarece viața lor decurge sub „privirile camerelor de supraveghere video”, instalate și folosite în afara normei legale, faptul dat fiind ignorat de Centru. Respectiv, se simt ca într-o „cușcă” cu camere-video jur-împrejur și nu au nici o garanție, că nu sunt stocate în careva mod datele lor personale.

Reclamanții și-au întemeiat cererea conform prevederilor art. 5, art.7, art. 166, art.167, art. 277, art. 278 Cod de procedură civilă, art. 1, art. 2, art.11, art.1404 Cod civil, art. 1, art.16, art.17, art. 20, art. 22, art. 25, art.26 al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000; Legea privind protecția datelor cu caracter personal, art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 28 Constituția Republicii Moldova. Convențiile și Directivele Consiliului Europei.

La 12 decembrie 2018, reclamanții au depus o cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, prin care au indicat suplimentar că, prin Decizia nr. 581 din 10 septembrie 2015 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a

fost aprobat formularul tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video în cadrul sistemelor de evidență gestionate de către operatorii de date cu caracter personal. Prin această decizie, se obligă toți operatorii de date cu caracter personal/persoanele împuternicite de către aceștea să afișeze formularul tipizat de informare privind efectuarea supravegherii video, supravegheată, la o distanță rezonabilă de dispozitivele de captare a imaginilor pentru a asigura o vizibilitate suficientă.

Reclamanții susțin că în cazul camerelor video amplasate pe imobilele din xxxxx,xx și xxxxx,xx nu se respectă această prevedere, nu este afișată informația necesară. Ce ține de investigarea cazului, au menționat că la efectuarea controlului Centrul nu s-a folosit de posibilitățile și drepturile acordate în virtutea Legii privind protecția datelor cu caracter personal și nu a examinat cazul la fața locului, cu antrenarea specialiștilor și experților din domeniu care necesită cunoștințe speciale (art. 20 alin. (2)).

În opinia reclamanților, pârâtul nu a respectat prevederile Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, fiindcă termenul de examinare de 30 de zile de la momentul recepționării plângerii, iar răspunsul a fost primit peste câteva luni.

Reclamanții și-au motivat cererea în temeiul art. 5, art. 7, art. 60, art. 166, art.167, art. 206, art. 277 Cod de procedură civilă, art. 1, art. 2, art. 11, art. 1404 Cod civil, art. 1, art. 16, art.17, art. 20, art. 22, art. 24, art. 16 al Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000; Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr.133 din 08 iulie 2011, art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 28 Constituția Republicii Moldova, Convențiile și Directivele Consiliului Europei și solicită suplimentar obligarea pârâtului de a prezenta în instanță toate materialele examinate pe caz și constatarea faptului depășirii termenului legal de examinare a plângerii depuse de reclamanți.

La 12 septembrie 2019, reclamanții au concretizat cererea de chemare în judecată, fiind concretizat cercul de participanți, în calitate de terți și anume Ursu Alexandru, Ursu Radu, Ursu Victor, Ursu Lucia, Stefanco Elena, Iepuraș Ludmila, Izvoreanu Ana, Canțâr Ana și Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.

Reclamanții au solicitat anularea deciziei nr. 159 din 20.08.2018 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, obligarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal să soluționeze cererea din 21 aprilie 2018 sub toate aspectele.

Prin încheierea protocolară din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a atras în calitate de terțe persoane ursu Radu și Ursu Alexandru(vol. I, f.d. 77-79).

Prin încheierea din 15 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a atras în proces în calitate de terțe persoane Ursu Victor, Ursu Lucia, Stefanco Elena, Iepuraș

Ludmila, Izvoreanu Ana, Canțir Ana și Asociația Obștească. „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” (vol. I, f.d. 180).

Prin hotărârea din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată formulată de Nicolae Ursu, Silvia Ursu, Anatolie Ursu, Irina Ursu și Ana-Maria Ursu, ca neîntemeiată (vol. II, f.d. 4, 14-22).

La 03 ianuarie 2020, Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria au declarat apel împotriva hotărârii din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea în contencios administrativ să fie admisă (vol. II, f.d. 11-12).

Prin decizia din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria, cu menținerea hotărârii din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani (vol. II, f.d.150-160).

Într-u consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut că în baza cererii reclamanților din 21 aprilie 2018, autoritatea publică pârâtă a efectuat un control asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele prezentei legi, în urma căruia s-a constatat neaplicabilitatea Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011, de către Ursu Alexandru și Ursu Radu, prin intermediul sistemului de supraveghere video amplasat la adresa: mun. Chișinău, str. xxxxx,xx și xxxxx,xx.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că Ursu Alexandru și Ursu Radu prelucrează datele cu caracter personal exclusiv pentru interesele și/sau nevoile personale și familiale, iar, prin intermediul camerelor de supraveghere (în număr de 9), este monitorizat doar spațiul ce le aparține cu drept de proprietate privată, fapt confirmat inclusiv prin declarație pe proprie răspundere a ultimilor (f.d. 57, vol. I) și prin Politica de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul mijloacelor de supraveghere video, care la fel este semnată de Ursu Alexandru și Ursu Radu.

La 11 februarie 2021, Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria au depus recurs nemotivat, iar la 05 aprilie 2021 au depus motivarea recursului împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, au menționat că instanța de apel admite o eroare gravă în aprecierea solicitărilor petiționarilor, care de fapt au sesizat Centrul în vederea examinării unei monitorizări video continuu a proprietății lor, realizată o perioadă îndelungată de timp, dar nu de la data sesizării.

Au mai indicat că, instanțele ierarhic inferioare eronat au concluzionat că partea acuzării nu trebuie să se conformeze prevederilor legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind

protecția datelor cu caracter personal, fapt care contravine prevederilor art. 3 și art. 23 alin. (1) din Legea enunțată.

Recurenții au notat că instanța de apel nu a operat cu datele cadastrale, ci s-a limitat la declarațiile pârâtului și intervenientului și actele prezentate de aceștia, fără a le verifica prin prisma unor date autentice din Registrul bunurilor imobile.

La 12 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și terțelor persoane Ursu Alexandru, Ursu Radu, Ursu Victor, Ursu Lucia, Stefanco Elena, Iepuraș Ludmila, Izvoreanu Ana, Canțîr Ana și Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 27 aprilie 2021, avocatul Sergei Rusu, în interesele lui Ursu Alexandru și Ursu Radu, a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria, ca neîntemeiat.

La 21 mai 2021, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a depus referință prin care a solicitat de a respinge ca fiind neîntemeiat recursul depus Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria.

Până la examinarea admisibilității recursului, persoane terțele Ursu Victor, Ursu Lucia, Stefanco Elena, Iepuraș Ludmila, Izvoreanu Ana, Canțîr Ana și Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” nu au făcut uz de dreptul său procedural și nu au depus referință asupra recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 ianuarie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există. Totodată, decizia motivată din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenților Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria la 26 martie 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (vol. II, f.d.174).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au depus recursul la 05 aprilie 2021 în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o

reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Ursu Nicolae, Ursu Silvia, Ursu Anatolie, Ursu Irina și Ursu Ana-Maria, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu